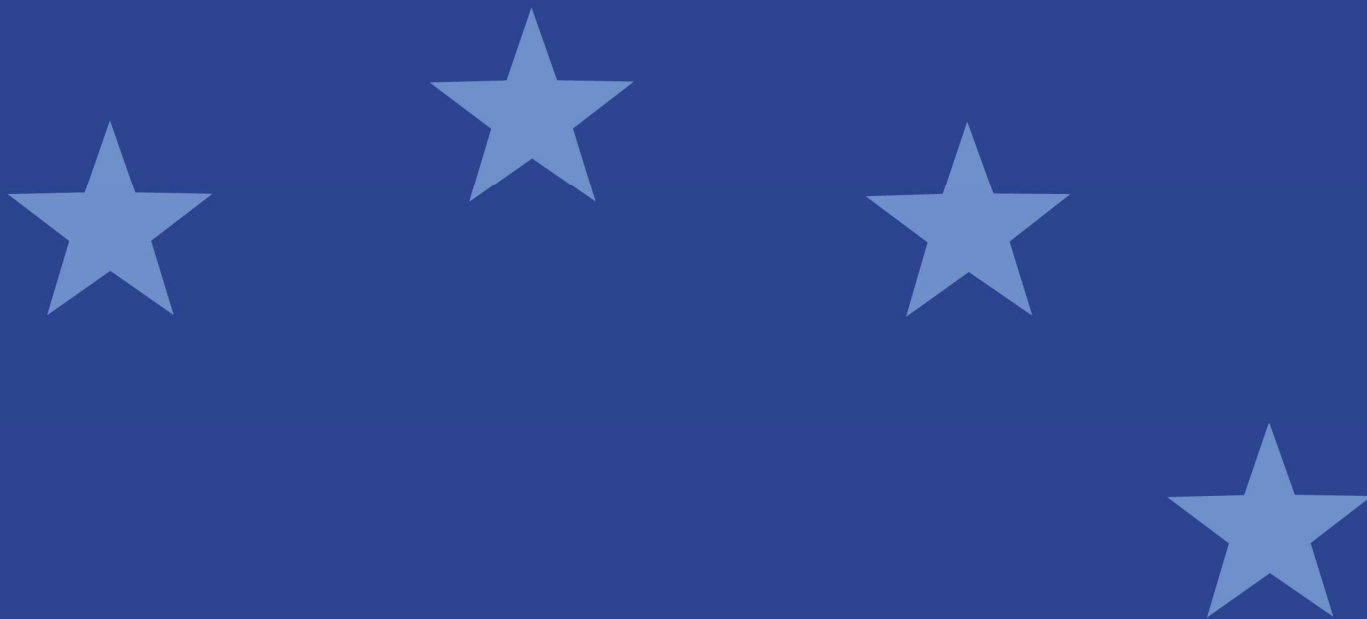

European Securities and
Markets Authority

Suunised

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve suunised finantsteabenõuete jõustamise kohta

Sisukord

I.	Kohaldamisala	3
II.	Viited ja mõisted	3
III.	Eesmärk	6
IV.	Suuniste järgimine ja aruandluskohustus	7
V.	Jõustamise suunised	8
	Taust	8
	Jõustamise eesmärk	9
	Jõustamise mõiste	9
	Jõustamise ulatus	10
	Euroopa järelevalveasutused	11
	Eelkontroll	13
	Valikumeetodid	13
	Kontrollimenetlused	14
	Jõustamismeetmed	15
	Üleeuroopaline kooskõlastamine	17
	Probleemsed küsimused ja otsused	18
	Aruandlus	20

Aruandes kasutatud lühendite ja akronüümide loetelu

CP	aruteludokument
CESR	Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee
EK	Euroopa Komisjon
EMP	Euroopa Majanduspiirkond
EECS	Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistung
EL	Euroopa Liit
ESMA	Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve
GAAP	üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtted
IASB	Rahvusvaheline Raamatupidamisstandardite Nõukogu
IFRS	rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid
IFRS IC	rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite tõlgendamise komitee
MTF	mitmepoolne kauplemissüsteem
SMSG	väärtpaberituru sidusrühmade kogu

I. Kohaldamisala

Sihtrühm

1. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse kõikide Euroopa Liidu (EL) liikmesriikide pädevate asutuste suhtes, kes tegelevad läbipaistvusdirektiivi kohaste finantsteabenõuete jõustamisega. Suuniseid kohaldatakse ka ELi liikmesriikide hulka mittekuuluvate Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) riikide pädevate asutuste suhtes, kuivõrd läbipaistvusdirektiiv on neis riikides kohaldatav.

Käsitlusala

2. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse läbipaistvusdirektiivi kohaste finantsteabenõuete jõustamise suhtes, et tagada reguleeritud turul kauplemisele lubatud väärtpapieremitentide esitatavates ühtlustatud dokumentides sisalduva finantsteabe vastavus läbipaistvusdirektiivi nõuetele.
3. See hõlmab läbipaistvusdirektiiviga nõutavat finantsteavet selliste reguleeritud turul juba börsinimekirjadesse kantud emitentide kohta, kelle suhtes kohaldatakse nimetatud direktiivi. See võib hõlmata ka nende kolmandate riikide emitentide finantsteavet, kes kasutavad komisjoni määruse nr 1569/2007 kohaselt rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega samaväärseks tunnistanud finantsaruandlusraamistikke.
4. Pädevad asutused ja muud asjakohased üksused võivad käesolevaid suuniseid järgida ka siis, kui jõustavad muid finantsteabenõudeid, mida emitendid peavad siseriikliku õiguse kohaselt järgima.

Jõustumine

5. Käesolevad suunised jõustuvad kaks kuud pärast nende avaldamist ESMA veebilehel kõikides ELi ametlikes keeltes.

II. Viited ja mõisted

Viidatud õigusaktid

Raamatupidamisdirektiiv

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatab liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ¹

¹ Raamatupidamisdirektiiv ja konsolideeritud aruannete direktiiv on tunnistanud kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiviga 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ. Direktiivi 2013/34/EL sätete kohaselt tõlgendatakse viiteid raamatupidamisdirektiivile viidetena sellele direktiivile ja neid loetakse vastavalt VII lisas esitatud vastavustabelile. Kuni direktiivi 2013/34/EL ülevõtmistähtaaja lõpuni (20. juuli 2015) võib kõiki käesolevates suunistes esitatud viiteid endiselt lugeda raamatupidamisdirektiivi sätete kohaselt.

*Kindlustusseltside
raamatupidamise
aastaaruannete direktiiv*

nõukogu direktiiv 91/674/EMÜ kindlustusseltside
raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete
kohta

*Pankade ja muude
rahaasutuste aruannete
direktiiv*

nõukogu direktiiv 86/635/EMÜ pankade ja muude
rahaasutuste raamatupidamise aastaaruannete ja
konsolideeritud aruannete kohta

*Rahvusvaheliste
raamatupidamisstandardite
määrus*

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. juuli 2002. aasta määrus
(EÜ) nr 1606/2002 rahvusvaheliste
raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta

ESMA määrus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta
määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa
Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve),
muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse
kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ

*Finantsinstrumentide turgude
direktiiv*

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta
direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta,
millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja
93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi
2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu
direktiiv 93/22/EEC²

Läbipaistvusdirektiiv

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta
direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise
kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle
väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, ning
millega muudetakse direktiivi 2001/34/EÜ³

Lühendid

*CESR
EMP
EECS
EL
ESMA
GAAP
IASB
IFRS*

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee
Euroopa Majanduspiirkond
Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistung
Euroopa Liit
Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve
üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtted
Rahvusvaheline Raamatupidamisstandardite Nõukogu
rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid

² Finantsinstrumentide turgude direktiiv tunnistatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiviga 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta alates 3. jaanuarist 2017 kehtetuks. Sellest kuupäevast alates tõlgendatakse viiteid finantsinstrumentide turgude direktiivile viidena direktiivile 2014/65/EL või määrusele (EL) nr 6000/2014 ning loetakse vastavalt direktiivi 2014/65/EL IV lisas esitatud vastavustabelile.

³ Viimati muudetud direktiiviga 2013/50/EL. Kui see on asjakohane, loetakse kuni direktiivi 2013/50/EL ülevõtmistähtaja lõpuni viiteid läbipaistvusdirektiivile vastavalt selle direktiivi sätetele direktiiviga 2013/50/EL muutmata kujul.

Mõisted

Kui ei ole sätestatud teisiti, on läbipaistvusdirektiivis kasutatud ja määratletud mõistetel käesolevates suunistes sama tähendus. Mõned läbipaistvusdirektiivis määratletud mõisted on allpool selguse huvides esitatud. Lisaks kasutatakse järgmisi mõisteid ja lühendeid ning viidatakse järgmistele õigusaktidele:

<i>raamatupidamisdirektiivid</i>	raamatupidamisdirektiivid on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL aruandeaasta finantsaruannete kohta, nõukogu direktiiv 91/674/EMÜ kindlustusseltside raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta ning nõukogu direktiiv 86/635/EMÜ pankade ja muude rahaasutuste raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta;
<i>õiendus</i>	järelevalveasutuse või järelevalveasutuse algatusel või nõudel emitendi poolt tehtud avaldus, et juba avaldatud finantsteave sisaldab teatavate andmete osas olulisi väärkajastamisi, võimaluse korral koos parandatud teabega;
<i>finantsteabenõuete jõustamine</i>	finantsteabe asjakohasele finantsaruandlusraamistikule vastavuse kontrollimine ja – kui jõustamise käigus avastatakse rikkumisi – siis sobivate meetmete võtmine vastavalt läbipaistvusdirektiivi alusel kohaldatavatele eeskirjadele ning muude asjakohaste jõustamismeetmete võtmine;
<i>järelevalveasutus / Euroopa järelevalveasutus</i>	pädevad asutused või asutused, kes tegutsevad Euroopa Majanduspiirkonnas nende nimel vastavalt läbipaistvusdirektiivi alusel kohaldatavatele eeskirjadele;
<i>finantsaruanded</i>	aruandeaasta ja vahefinantsaruanded, mis on koostatud vastavalt allpool määratletud finantsaruandlusraamistikule;
<i>emitent</i>	läbipaistvusdirektiivi artikli 2 lõike 1 punktis d määratletud emitent, v.a füüsilised isikud;
<i>ühtlustatud dokumendid</i>	dokumendid, mille avaldamist nõuab läbipaistvusdirektiiv;
<i>päritoluliikmesriik</i>	läbipaistvusdirektiivi artikli 2 lõike 1 punktis i määratletud päritoluliikmesriik;
<i>vastuvõttev liikmesriik</i>	läbipaistvusdirektiivi artikli 2 lõike 1 punktis j määratletud vastuvõttev liikmesriik;
<i>turukorraldaja</i>	finantsinstrumentide turgude direktiivi artikli 4 lõike 1 punktis 13 määratletud turukorraldaja;

<i>reguleeritud turg</i>	finantsinstrumentide turgude direktiivi artikli 4 lõike 1 punktis 14 määratletud reguleeritud turg;
<i>korraldatud teave</i>	läbipaistvusdirektiivis määratletud korraldatud teave, st igasugune teave, mida emitent või iga teine isik, kes ilma emitendi nõusolekuta on taotlenud väärtpaberite lubamist reguleeritud turul kauplemisele, on kohustatud avalikustama vastavalt läbipaistvusdirektiivile, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/6/EÜ (siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta) ⁴ artiklile 6 või läbipaistvusdirektiivi artikli 3 lõike 1 alusel vastuvõetud liikmesriigi seadustele, eeskirjadele ja haldusnormidele;
<i>asjakohane finantsaruandlusraamistik</i>	rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid ja komisjoni määruse 1569/2007 ⁵ põhjal rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega samaväärsena käsitatavad finantsaruandlusraamistikud ning Euroopa Majanduspiirkonnas kasutatavad siseriiklikud üldtunnustatud raamatupidamis põhimõtted. See hõlmab ka aruandeaasta finantsaruannete direktiivist tegevusaruannetele tulenevaid nõudeid;
<i>finantsteabe piiramata ulatusega kontroll</i>	finantsteabe kogu sisu hindamine, et tuvastada täiendavat analüüsi vajavad küsimused/valdkonnad ja hinnata finantsteabe vastavust asjakohasele finantsaruandlusraamistikule;
<i>finantsteabe sihipärane kontroll</i>	finantsteabe eelnevalt kindlaksmääratud aspektide hindamine ja otsustamine, kas finantsteave vastab neis aspektides asjakohasele finantsaruandlusraamistikule.

III. Eesmärk

6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib ESMA määruse artikli 16 kohaselt esitada suuniseid seoses ESMA määruse artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusaktidega, sealhulgas läbipaistvusdirektiiviga, et kehtestada nende õigusaktide suhtes ühtsed, tõhusad ja tulemuslikud järelevalvetavad ning tagada nende õigusaktide ühetaoline ja järjepidev kohaldamine. Euroopa

⁴ Direktiiv 2003/6/EÜ tunnistatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrusega (EL) nr 596/2014 alates 3. juulist 2016 kehtetuks. Sellest kuupäevast tõlgendatakse viiteid finantsinstrumentide turgude direktiivile viidetena määrusele (EL) nr 596/2014 ja neid loetakse vastavalt määruse (EL) nr 596/2014 II lisas esitatud vastavustabelile.

⁵ Komisjoni 21. detsembri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1569/2007, millega kehtestatakse kolmandate riikide väärtpaberiemitentide kohaldatavate raamatupidamisstandardite samaväärsuse kindlaksmääramise mehhanism Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide 2003/71/EÜ ja 2004/109/EÜ alusel, mida on muudetud komisjoni 21. detsembri 2011. aasta delegeeritud määrusega (EL) nr 310/2012.

Väärtpaberiturujärelevalve on seisukohal, et käesolevad suunised, mis põhinevad eelkõige läbipaistvusdirektiivi eesmärgil tagada tõhus ja järjepidev nõuete täitmine ning sätetel, mille kohaselt peab pädevatel asutustel olema õigus kontrollida, et läbipaistvusdirektiivi alusel avaldatav finantsteave koostatakse vastavalt asjakohasele aruandlusraamistikule, täidavad neid eesmäärke.

7. Täpsemalt on käesolevate suuniste eesmärk tagada ühtsete, tõhusate ja tulemuslike järelevalvetavade kehtestamine ning liidu õiguse ühetaoline ja järjepidev kohaldamine, tugevdades rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite määruse põhjenduses 16 nimetatud läbipaistvusdirektiivi kohast ühist lähenemisviisi finantsteabenõuete jõustamisele, et saavutada nõuetekohane ja range jõustamiskord investorite usalduse suurendamiseks finantsturgude vastu ja õigusliku arbitraaži vältimiseks. Suunised on põhimõttepõhised ning neis määratletakse finantsteabenõuete jõustamine ja selle ulatus vastavalt läbipaistvusdirektiivile; loetletakse järelevalveasutuste vajalikud omadused; kirjeldatakse valikumeetodeid, mida tuleks järgida, ja jõustamise meetodite muid aspekte; kirjeldatakse jõustamise meetmeid, mida järelevalveasutused peaksid rakendama, ning selgitatakse, kuidas Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jõustamistoiminguid kooskõlastab.

IV. Suuniste järgimine ja aruandluskohustus

Käesolevate suuniste staatus

8. Käesolev dokument sisaldab ESMA määruse artikli 16 kohaselt väljaantud suuniseid, mis on adresseeritud pädevatele asutustele. ESMA määruse artikli 16 lõike 3 kohaselt võtavad pädevad asutused mis tahes meetmed, et neid suuniseid järgida.
9. Pädevad asutused, kelle suhtes käesolevaid suuniseid kohaldatakse, peaksid need lisama oma järelevalvetavadesse. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve märgib, et käesolevate suunistega hõlmatud jõustamisülesandeid täidavad iga liikmesriigi määratud pädevad asutused või selleks delegeeritud üksused⁶. Lõppvastutus läbipaistvusdirektiivi sätete täitmise eest jääb siiski määratud pädevale asutusele. Olenemata sellest, milline üksus tegelikult nõuete täitmist tagab, jääb pädevatele asutustele kohustus võtta mis tahes meetmeid, et käesolevaid suuniseid järgida.

Aruandlusnõuded

10. Pädevad asutused, kelle suhtes käesolevaid suuniseid kohaldatakse, teatavad kahe kuu jooksul pärast seda, kui suunised on avaldatud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve veebilehel kõikides ELi ametlikes keeltes, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele corporate.reporting@esma.europa.eu, kas nad järgivad või kavatsevad järgida neid suuniseid, põhjendades suuniste mittejärgimist. Kui pädev asutus seda teadet nimetatud tähtajaks ei saada, peetakse teda suuniseid mittejärgivaks. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve veebilehel on avaldatud teate vorm. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele tuleb teatada ka suuniste järgimise muutumisest.

⁶ Läbipaistvusdirektiivi artikkel 24.

V. Jõustamise suunised

Taust

11. Rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite määruse põhjendus 16 sätestab: „Asjakohane ja range jõustamiskord on võtmeks investorite usalduse tugevdamisel finantsturgude vastu. Asutamislepingu artikli 10 kohaselt peavad liikmesriigid võtma asjakohaseid meetmeid, et tagada rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite järgimine. Komisjon kavatseb liikmesriikidega sidet pidada, eelkõige Euroopa väärtpaberiturureguleerijate komitee (CESR) kaudu, et töötada välja ühine lähenemisviis jõustamisele.”
12. Sel eesmärgil algatas Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve eelkäija Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee (CESR) Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungid – foorumi, kus riikide järelevalveasutused vahetavad arvamusi ja arutavad finantsaruandlusnõuete jõustamisega seotud kogemusi. Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungid kujutavad endast alalist töörühma, mis annab aru Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ettevõtete aruandluse alalisele komiteele (CRSC).
13. 2013. aastal läbivaadatud volituste kohaselt tehakse Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungitel peamiselt järgmist:
 - arutatakse küsimusi, mille on tõstatanud Euroopa järelevalveasutused või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve;
 - arutatakse Euroopa järelevalveasutuste otsuseid ja meetmeid, mis on lisatud Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungite andmebaasi;
 - kui tuvastatakse, et asjakohased küsimused ei ole finantsaruandlusstandarditega hõlmatud või neid saab vastuoluliselt tõlgendada, valmistatakse küsimused edastamiseks standardeid kehtestavatele või tõlgendavatele organisatsioonidele, nagu Rahvusvaheline Raamatupidamisstandardite Nõukogu ja rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite tõlgendamise komitee;
 - jagatakse ja võrreldakse praktilisi jõustamiskogemusi sellistes valdkondades nagu valiku tegemine, riskihindamine, läbivaatamise meetodid, kontaktid emitentide ja audiitoritega;
 - valitakse välja ühised jõustamisprioriteedid ja valmistatakse nende tutvustamiseks;
 - nõustatakse jõustamisküsimustes ning koostatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldusi, arvamusi ja suuniseid;
 - abistatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite praktikas kohaldamise uuringute ja analüüsides korraldamisel;
 - nõustatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet valitud otsuste avaldamise küsimuses;
 - korraldatakse järelevalveasutustele koolitusi.
14. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee koostas vastavalt 2003. ja 2004. aasta aprillis standardid nr 1 ja 2 finantsteabenõuete jõustamise kohta Euroopas (CESR/03-073 ja CESR/03-317c). Nende standarditega nähti ette ühine lähenemisviis, kehtestades jõustamise, selle ulatuse, järelevalveasutuse omaduste, valiku ja muude kohaldatavate jõustamismeetodite, jõustamismeetmete ja jõustamise kooskõlastamise põhimõtted.

15. Standardite kasutuse ja Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungitel jõustamisotsuste ja muude jõustamiskogemuste üle peetud arutelude tulemusel loodi ettevõtete aruandluse alalisele komiteele alluv rühm, et korraldada uuring võetud meetmete kohta. Ettevõtete aruandluse alaline komitee tegi 2010. aasta juunis selle põhjal otsuse vaadata läbi Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee jõustamisstandardid, võttes arvesse alates 2005. aastast standardite kasutamisel saadud kogemusi.
16. Käesolevad suunised on selle töö tulemus. Need on jagatud poolpaksus kirjas põhimõteteks ning harilikus kirjas selgitavateks, täpsustavateks ja näitlikustavateks lõikudeks. Käesolevate suuniste järgimiseks peab järelevalveasutus järgima suuniseid tervikuna, nii poolpaksus kui ka harilikus kirjas teksti.

Jõustamise eesmärk

17. **Ühtlustatud dokumentides sisalduvale finantsteabele esitatavate nõuete jõustamise eesmärk on aidata tagada asjakohase finantsaruandlusraamistiku ühtne kohaldamine ning seega investorite ja muude ühtlustatud dokumentide kasutajate otsuste tegemise seisukohast olulise finantsteabe läbipaistvus. Finantsteabenõuete jõustamisega aitavad järelevalveasutused kaitsta investoreid, suurendada turu usaldusväärsust ja vältida riikide õiguslikku arbitraaži.**
18. Et investorid ja muud ühtlustatud dokumentide kasutajad saaksid eri emitentide finantsteavet võrrelda, on oluline, et see teave põhineks asjakohase finantsaruandlusraamistiku ühtsel kohaldamisel, mis tähendab seda, et kui faktid ja asjaolud on sarnased, peab nende arvessevõtmine, esitamine, hindamine ja/või avaldamine olema selle finantsaruandlusraamistikuga nõutaval määral sarnane.
19. Et tagada finantsteabenõuete ühetaoline jõustamine kogu Euroopa Majanduspiirkonnas, peaksid järelevalveasutused käesolevates suunistes esitatud põhimõtetest ühtemoodi aru saama ning ühtemoodi reageerima, kui avastatakse kõrvalekaldeid asjakohasest finantsaruandlusraamistikust.
20. Selle eesmärk ei ole üksnes asjakohase finantsaruandlusraamistiku ühtse kohaldamise edendamine, mis aitab kaasa siseturu tõhusale toimimisele, mis on oluline ka finantsstabiilsuse jaoks, vaid ka õigusliku arbitraaži vältimine.

Jõustamise mõiste

21. **Käesolevates suunistes on finantsteabenõuete jõustamine määratletud kui finantsteabe asjakohasele finantsaruandlusraamistikule vastavuse kontroll, läbipaistvusdirektiivi eeskirjade kohaste meetmete võtmine, kui jõustamise käigus avastatakse rikkumisi, ja muude jõustamisel asjakohaste meetmete võtmine.**
22. Finantsteabenõuete jõustamine tähendab finantsteabe kontrolli eesmärgiga hinnata, kas teave vastab asjakohasele finantsaruandlusraamistikule. Et finantsteabenõuete jõustamine oleks tõhus, peaksid järelevalveasutused asjakohasest finantsaruandlusraamistikust kõrvalekallete avastamise

korral võtma ka käesolevate suuniste kohaseid meetmeid, et tagada vajadusel turuosalistele asjakohasele finantsaruandlusraamistikule vastava õige teabe andmine.

23. Järelevalveasutused võivad suuniste järgimist soodustada ka hoiatusteadete ja muu teabe avaldamisega, et aidata emitentidel koostada finantsaruandeid vastavalt asjakohasele finantsaruandlusraamistikule.

Jõustamise ulatus

24. **Käesolevaid suuniseid kohaldatakse emitentide ühtlustatud dokumentides sisalduvale finantsteabele esitatavate nõuete jõustamise suhtes. Suuniseid võidakse järgida ka siis, kui jõustatakse muid finantsteabenõudeid, mida emitendid peavad järgima siseriikliku õiguse alusel.**
25. Nagu käesolevate suuniste sissejuhatuses märgitud, võib neid kohaldada seoses mis tahes asjakohase finantsaruandlusraamistikuga, mida kohaldavad Euroopa Majanduspiirkonnas noteeritud väärtpaberite emitendid, sest vajadus kaitsta investoreid ei sõltu sellest, millist finantsaruandlusraamistikku emitent kasutab. Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite kohaldamine konsolideeritud aruannetes on kohustuslik kõikidele emitentidele, kelle registreeritud asukoht on Euroopa Majanduspiirkonnas, samas kui üksikutes finantsaruannetes võivad liikmesriigid lubada või nõuda kohalike üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtete kasutamist.
26. **1. suunis. Jõustades sellisele finantsteabele esitatavaid nõudeid, mille on läbipaistvusdirektiivi sätete kohaselt avaldanud emitendid, kelle registreeritud asukoht on väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda (kolmandate riikide emitendid), peaksid Euroopa järelevalveasutused tagama, et nad saaksid kasutada asjakohaste oskustega töötajaid või kooskõlastama finantsteabenõuete jõustamise Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja muude Euroopa järelevalveasutustega, et tagada asjakohaste ressursside ja asjatundlikkuse olemasolu. Euroopa järelevalveasutused peaksid kooskõlastama finantsteabenõuete jõustamise Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega, et kindlustada selliste emitentide finantsteabe käsitlemise ühtsus.**
27. Läbipaistvusdirektiivi kohaselt jõustab kolmandate riikide emitentide puhul finantsteabenõudeid Euroopa Majanduspiirkonnas asuva päritoluliikmesriigi järelevalveasutus. Sellisel juhul võib emitendi finantsteabe koostamisel kasutada ELis heakskiidetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite asemel muid üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtteid, mis on komisjoni määruse nr 1569/2007 kohaselt samaväärseks tunnistatud. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse ka nende emitentide finantsteabenõuete jõustamisel, kelle registreeritud asukoht on kolmandas riigis ja kes kasutavad nimetatud määruse ja selle muudatuste alusel rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega samaväärseks tunnistatud finantsaruandlusraamistikke.
28. Kui Euroopa järelevalveasutus teeb sellisel juhul kindlaks, et tal ei ole otstarbekas või võimalik finantsteabenõudeid jõustada, võib ta anda asjakohasele finantsaruandlusraamistikule vastavuse kontrollimise ülesande lepinguga üle teisele järelevalveasutusele või keskrühmale, mille Euroopa

Väärtpaberiturujärelevalve järelevalveasutuste taotlusel moodustab. Jõustamisotsuse eest jääb sellegipoolest alati vastutavaks Euroopa Majanduspiirkonnas asuva päritoluliikmesriigi järelevalveasutus.

29. Läbipaistvusdirektiivi kohaselt⁷ võivad liikmesriigid sõlmida koostöölepinguid teabevahetuseks kolmandate riikide pädevate asutustega, kellel on asjaomase riigi õigusaktide kohaselt võimalik täita direktiiviga ettenähtud ülesandeid.

Euroopa järelevalveasutused

30. Läbipaistvusdirektiivi kohaselt täidavad jõustamisülesandeid iga liikmesriigi määratud pädevad asutused ja/või mõnel juhul muud selleks delegeeritud üksused.
31. Läbipaistvusdirektiivi kohaselt määravad liikmesriigid keskse pädeva haldusasutuse, kes vastutab direktiiviga ettenähtud kohustuste täitmise eest ja tagab direktiivi alusel vastuvõetud sätete kohaldamise. Selleks et kontrollida, kas läbipaistvusdirektiivis osutatud teave on koostatud vastavalt asjakohasele aruandlusraamistikule, ja võtta rikkumiste avastamise korral asjakohaseid meetmeid, võivad liikmesriigid siiski määrata keskse pädeva asutuse asemel mõne muu pädeva asutuse.
32. Liikmesriigid võivad ka lubada oma kesksel pädeval asutusel ülesandeid delegeerida. Määratud pädev asutus vastutab jõustamise eest olenemata sellest, kas ta teeb seda ise või on delegeerinud selle ülesande teisele üksusele. Ülesande delegeerinud asutus peab selle üksuse üle järelevalvet teostama ja üksus vastutab tema ees. Lõppvastutus läbipaistvusdirektiivi sätetele vastavuse kontrolli, sealhulgas asjakohase jõustamiskorra kehtestamise ja säilitamise eest jääb igal juhul asjaomase liikmesriigi määratud pädevatele asutustele.
33. Läbipaistvusdirektiivi kohaselt⁸ on järelevalveasutusel finantsteabenõuete jõustamisel vähemalt järgmised volitused:
- a) õigus kontrollida ühtlustatud dokumentides sisalduva finantsteabe vastavust asjakohasele finantsaruandlusraamistikule;
 - b) õigus nõuda emitentidelt ja nende audiitoritelt mis tahes teavet ja dokumente;
 - c) õigus korraldada kohapealseid kontrolle ja
 - d) õigus tagada, et investoreid teavitataks avastatud olulistest rikkumistest ja et neile esitataks õigel ajal parandatud teave.
34. Et jõustamise käigus oleks võimalik saada kogu vajalik teave, on järelevalveasutustel vastavalt läbipaistvusdirektiivile oma ülesannete täitmisel õigus nõuda teavet aktsionäridelt või teistelt emitendi suhtes hääleõigust omavatel isikutelt ning neid kontrollivatelt või nende kontrollitavatelt isikutelt.

⁷ Vt artikli 25 lõige 4.

⁸ Vt läbipaistvusdirektiivi artikli 24 lõige 4.

35. Järelevalveasutused peaksid oma ülesannete täitmisel nõudma vajalikku teavet olenemata sellest, kas miski viitab sellele, et finantsteave ei vasta asjakohasele finantsaruandlusraamistikule, või mitte.
36. **2. suunis. Järelevalveasutused peaksid tagama finantsteabenõuete jõustamise tõhususe. Selleks peaksid neil olema oma ülesannete tõhusaks täitmiseks piisavad inimressursid ja rahalised vahendid. Töötajad peaksid olema ametialaselt pädevad, omama kogemusi asjakohaste finantsaruandlusraamistikega ja neid peaks olema piisavalt, arvestades nende emitentide arvu, omadusi, finantsaruannete keerukust ja asjakohase finantsaruandlusraamistiku kohaldamise suutlikkust, kelle suhtes jõustamismeetmeid kohaldatakse.**
37. Finantsteabenõuete tõhusa jõustamise tagamiseks peaks järelevalveasutustel olema piisavalt ressursse. Vajalike töötajate hulga kindlaksmääramisel on olulised jõustamisega hõlmatud emitentide arv, finantsteabe keerukus ning finantsteabe koostajate ja audiitorite suutlikkus kohaldada asjakohast finantsaruandlusraamistikku. Kontrollimiseks valituks osutumise tõenäosus ja kontrolli ulatus peaksid olema sellised, et ressursside vähesus kontrollimist ei piiraks, luues võimalused õiguslikuks arbitraažiks.
38. Järelevalveasutustel peaks olema piisavalt rahalisi vahendeid, et finantsteabenõuete jõustamisel saaks kasutada vajalikul hulgal töötajaid ja teenuseid. Rahalistest vahenditest peaks piisama ka töötajate ametialaste oskuste ja kogemuste tagamiseks.
39. **3. suunis. Järelevalveasutused peaksid tagama piisava sõltumatuse valitsusest, emitentidest, teistest turuosalistest ja reguleeritud turu korraldajatest. Valitsusest sõltumatus tähendab, et valitsus ei saa järelevalveasutuste otsuseid lubamatul viisil mõjutada. Emitentidest ja audiitoritest sõltumatus tuleks muu hulgas saavutada eetikanormide ja järelevalveasutuse nõukogu koosseisuga.**
40. Investorite asjakohase kaitse tagamiseks ja õigusliku arbitraaži vältimiseks on oluline, et poliitikud või emitendid ja nende audiitorid ei mõjutaks järelevalveasutust lubamatul viisil. Jõustamisülesandeid ei tohiks delegeerida turukorraldajatele, sest see tekitaks huvide konflikte, kuna jõustamisega hõlmatud emitendid on samal ajal turukorraldajate kliendid.
41. Valitsus ei tohiks järelevalveasutusi jõustamise käigus otsuste tegemisel lubamatult mõjutada, seda nii finantsteabenõuete eel- kui järeljõustamisel. Peale selle ei tohiks olla võimalik muuta valitsuse sekkumise teel järelevalveasutuse nõukogu või muu otsuseid tegeva organi koosseisu enne selle liikmete ametiaja lõppu, välja arvatud niisuguseid meetmeid nõudvatel erandlikel asjaoludel, sest see võib muuta jõustamise vähem sõltumatuks.
42. Järelevalveasutused peaksid võtma vajalikke meetmeid, et tagada piisav sõltumatus emitentidest ja audiitoritest, sealhulgas kehtestama jõustamises osalejate eetikanormid ja ooteajad ning nõudma kinnitust, et finantsteabenõuete jõustamisega tegelevate töötajate suhted asjaomase emitendi või audiitorühinguga ei riku sõltumatuse nõudeid. Emitentide ja audiitorite esindajatel ei tohiks ei koos ega eraldi olla järelevalveasutuse otsuseid tegevates organites häälteenamust.

Eelkontroll

43. **4. suunis. Kui eelkontroll on lubatud, peaks see olema ametliku protsessi osa ja toimuma alles pärast seda, kui emitent ja tema audiitor on avaldanud asjaomase raamatupidamiskäsitluse kohta lõpliku seisukoha.**
44. Tavaliselt lähtutakse finantsteabenõuete jõustamisel avaldatud finantsteabest. Seega on see oma olemuselt tagantjärele asetleidev tegevus, mis toimub käesolevates suunistes osutatud kontrollimenetluste kohaselt ja mida kohaldatakse suunistes osutatud valikumeetodites kindlaksmääratud kriteeriumide alusel valitud finantsteabe suhtes.
45. Mõnel järelevalveasutusel on siiski välja kujunenud eelkontrollisüsteem, tänu millele saavad emitendid hankida jõustamisotsuse eelnevalt, st enne asjakohase finantsteabe avaldamist. Käesolevate suunistega nähakse ette, et eelkontrolli kasutamise korral peaksid järelevalveasutused täitma teatud tingimusi. Eelkõige peaksid emitent ja tema audiitor olema kõikide konkreetsete faktide ja asjaolude põhjal kindlaks määranud kohaldatava raamatupidamiskäsitluse, sest sel juhul saab eelkontrolli otsus põhineda sama põhjalikul teabel nagu järelotsus. Sellega välditakse eelkontrolli otsuste muutumist üldisteks tõlgendusteks.
46. Eelkontroll peaks olema ametliku protsessi osa, mis tähendab, et see peadib nõuetekohase otsusega, mille järelevalveasutus teeb samamoodi kui tagantjärele otsuse. See tähendab, et järelevalveasutusel ei tohiks olla võimalik oma seisukohta pärast finantsteabe avaldamist muuta, välja arvatud juhul, kui faktid ja asjaolud on järelevalveasutuse seisukoha esitamise ja finantsteabe avaldamise vahelisel ajal muutunud või kui selleks on muid mõjuvaid põhjuseid. See ei välista muid raamatupidamisküsimuste arutelusid järelevalveasutuste ning emitentide ja nende audiitorite vahel, kui need ei päädi otsuse tegemisega.

Valikumeetodid

47. **5. suunis. Jõustamisel kasutatakse tavaliselt valikumudelit. Valikumudeliks peaks olema segamudel, mille puhul riskipõhine lähenemisviis on ühendatud valimi- ja/või rotatsioonimeetodiga. Riskipõhine lähenemisviis peaks arvestama nii väärkajastamise riski kui ka väärkajastamise mõju finantsturgudele.**
48. Valiku tegemisel tuleks kasutada nii riskipõhist lähenemisviisi kui ka juhuvalikut või rotatsiooni või mõlemat. Üksnes riskipõhine lähenemisviis tähendaks, et järelevalveasutuse kindlaksmääratud riskikriteeriumidele mittevastavate emitentide suhtes ei kohaldataks kunagi jõustamist. Alati peaks olema võimalus, et emitent valitakse kontrolliks. Vaid juhuvaliku kasutamine võib tähendada seda, et suure riskiga emitente ei valita õigel ajal. Sama kehtiks puhtakujulise rotatsioonisüsteemi korral ja pealegi oleks siis emitendil võimalik prognoosida, millal tema finantsaruanded tõenäoliselt kontrolliks valitakse.
49. Riski kindlaksmääramise aluseks peaks olema rikkumiste tõenäosus ja nende võimalik mõju finantsturgudele. Arvesse tuleks võtta finantsaruannete keerukust. Võimalust mööda tuleks arvesse võtta selliseid näitajaid, nagu emitendi ja tema juhtkonna riskiprofiil, juhtkonna eetikanormid ja kogemused ning juhtkonna suutlikkus või soov asjakohast finantsaruandlusraamistikku nõuetekohaselt kohaldada, nagu ka emitentide audiitorite

kogemused asjakohase finantsaruandlusraamistikuga. Samal ajal kui suuremad emitendid puutuvad tavaliselt kokku keerukamate raamatupidamisküsimustega, võivad väiksematel ja/või uutel emitentidel olla napimad ressursid ja väiksemad kogemused raamatupidamisstandardite kohaldamisel. Seega ei ole asjakohane mitte üksnes emitentide arv, vaid ka nende omadused.

50. Kui audiitorid osutavad oma aruannetes või muul viisil väärkajastamisele, valitakse kõnealune finantsteave tavaliselt kontrolliks. Kui esineb audiitorite või reguleerivate asutuste viiteid väärkajastamisele ning põhjendatud kaebusi, tuleks kaaluda jõustamiskontrolle. Teisest küljest ei tohiks audiitori märkusteta arvamust käsitada tõendina väärkajastamise riski puudumise kohta. Jõustamiskontrolli tuleks kaaluda, kui saadud kaebus tundub esialgse kontrolli põhjal usaldusväärne ja võimaliku jõustamiskontrolli seisukohalt asjakohane.
51. Euroopa järelevalve ühtsuse soodustamiseks peaksid järelevalveasutused asjakohaste valikukriteeriumide kohaldamisel arvestama ühiseid jõustamisprioriteete, mille järelevalveasutused on koos Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega kindlaks määranud.
52. Valikumudelid peaksid vastama Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve järelevalvejuhtnööridele valiku tegemise valdkonnas. Need kriteeriumid ei ole avalikud, eelkõige seetõttu, et emitendid ei saaks kindlaks teha, millal neid kontrollitakse. Järelevalveasutused peaksid teavitama Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet teguritest, mida nende siseriikliku valikumeetodi puhul kasutatakse, ja nende muudatustest. Euroopa Väärtpaberijärelevalve tagab selle teabe konfidentsiaalsuse ESMA määruuse sätete kohaselt. See teave võetakse aluseks valikumeetodite kriteeriumide edasiste muudatuste kavandamisel.

Kontrollimenetlused

53. **6. suunis. Euroopa järelevalveasutused peaksid jõustamisprotsessi osana kindlaks määrama kõige tõhusama finantsteabenõuete jõustamise viisi. Järeljõustamise puhul võivad järelevalveasutused kasutada üksnes piiramata ulatusega kontrolli või piiramata ulatusega kontrolli koos jõustamiseks valitud emitentide finantsteabe sihipärase kontrolliga. Ainult sihipärase kontrolli kasutamist ei tohiks jõustamisel küllaldaseks pidada.**
54. Emitendi finantsteabe kontrollimise menetlused hõlmavad järgmist:
 - a) aruandeaasta ja (konsolideeritud) vahefinantsaruannete, sealhulgas hiljem avaldatud finantsaruannete kontroll;
 - b) emitendile küsimuste esitamine, tavaliselt kirjalikult, et paremini mõista järgmist: milliste emitendi tegevusvaldkondadega kaasneb märkimisväärne risk, kontrollitaval aastal esilekerkinud olulised raamatupidamisprobleemid, oluliste raamatupidamisprobleemide käsitlemine emitendi poolt ning emitendi valitud raamatupidamiskäsitluse vastavus asjakohasele aruandlusraamistikule;
 - c) emitendi audiitoritele küsimuste esitamine või nendega kohtumine, et arutada keerulisi või huvipakkuvaid küsimusi olenevalt kontrolliprotsessi vajadustest;
 - d) asja üleandmine finantsteabe auditeerimise ja/või heakskiitmise eest vastutavatele organitele, nagu järelevalvenõukogule või auditikomiteele;

- e) emitendi tegevusvaldkonnale omaste raamatupidamisprobleemide kindlakstegemine näiteks Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungite andmebaasi põhjal;
- f) vajaduse korral välisekspertide kaasamine, et nad aitaksid esitada tegevusvaldkonnaga seotud või muud eriteavet;
- g) emitenti puudutava teabe vahetamine järelevalveasutuse muude allüksustega, näiteks kui probleemid võivad olla seotud turu kuritarvitamise, ülevõtmiste või oluliste hääleõigustega;
- h) kohapealsete kontrollide tegemine.

Kontrolliprotsessi asjakohased menetlused on veel:

- a) emitendi esitatud muu asjakohase finantsteabe läbivaatamine;
- b) emitendi ja tema tegevusvaldkonna kohta hiljuti avaldatud ajaleheartiklite ja raamatupidamiskommentaariumide läbivaatamine;
- c) emitendi finantsaruannete võrdlemine tema konkurentide omadega;
- d) emitendi kontrollitava aasta ja eelnevate perioodide finantsaruannetes esitatud peamiste finantssuhete ja -suundumuste võrdlus.

55. Järelevalveasutused peaksid tagama, et kohaldatavatest kontrollimenetlustest piisab jõustamise tõhususe tagamiseks ning et kasutatavad kontrollimeetodid ja jõustamisprotsessi käigus valitud emitentide finantsteabe läbivaatamise kohta tehtud järeldused dokumenteeritakse nõuetekohaselt.

56. Järelevalveasutuse poolt pärast kontrollimenetlusi tehtavad järeldused võidakse vormistada:

- a) otsusena, et edasist kontrolli ei ole vaja;
- b) otsusena, millega järelevalveasutus tunnistab, et asjaomane raamatupidamiskäsitlus vastab asjakohasele aruandlusraamistikule ja jõustamise meetmeid ei ole vaja;
- c) otsusena, millega järelevalveasutus leiab, et asjaomane raamatupidamiskäsitlus ei vasta asjakohasele finantsaruandlusraamistikule, olgu siis tegemist olulise väärkajastamise või ebaolulise kõrvalekaldega ja olenemata sellest, kas on vaja võtta jõustamise meetmeid või mitte.

Jõustamise meetmed

57. 7. suunis. Järelevalveasutus peaks omal algatusel rakendama allpool loetletud meetmeid. Olulise väärkajastamise avastamise korral peaks järelevalveasutus võtma õigel ajal vähemalt ühe järgmistest meetmetest vastavalt punktis 61 kirjeldatud kaalutlustele:

- a) nõudma finantsaruande uuesti esitamist,
- b) nõudma õiendust või
- c) nõudma paranduse tegemist tulevases finantsaruandes koos võrreldava teabe uuesti esitamisega, kui see on asjakohane.

58. Kui ebaoluline kõrvalekalle finantsaruandlusraamistikust jäetakse tahtlikult parandamata, et näidata emitendi finantsseisundit, majandustulemusi või rahavooge teataval viisil, peaks järelevalveasutus võtma asjakohaseid meetmeid, nagu kõrvalekalle oleks oluline.
59. Kui avastatakse ebaoluline kõrvalekalle finantsaruandlusraamistikust, kuid on märkimisväärne oht, et see võib tulevikus oluliseks muutuda, peaks järelevalveasutus emitenti kõrvalekaldest teavitama.
60. Sarnaste rikkumiste korral tuleks pärast nende tähtsuse kaalumist rakendada sarnaseid meetmeid.
61. Kohaldatava meetme valikul peaksid järelevalveasutused võtma arvesse järgmist:
- a) kui järelevalveasutus kasutab oma õigust otsustada, kas nõuda finantsaruande uuesti esitamist või õienduse esitamist, on lõppesmärk tagada investoritele võimalikult kvaliteetne teave ning tuleb hinnata, kas algne finantsaruanne ja õiendus tagavad kasutajatele otsuste tegemiseks vajaliku selguse või on parimaks lahenduseks finantsaruande uuesti esitamine;
 - b) kui otsustatakse, kas nõuda paranduse tegemist tulevases finantsaruandes või õienduse avaldamist või finantsaruande uuesti esitamist varasemal ajal, tuleks arvestada eri tegureid:
 - otsuse tegemise aeg: näiteks kui otsus tehakse veidi enne finantsaruande avaldamise kuupäeva, võib olla asjakohane nõuda parandust tulevases finantsaruandes;
 - otsuse sisu ja taust:
 - o kui turg on otsuse tegemise ajal piisavalt informeeritud, võib järelevalveasutus nõuda parandust tulevases finantsaruandes;
 - o kui otsus on seotud pelgalt teabe finantsaruandes esitamise viisiga, mitte teabe sisuga (nt teave on selgelt esitatud märkustes, samal ajal kui asjakohane raamatupidamisraamistik nõuab, et see esitataks finantsaruande põhiosa alguses), peaks järelevalveasutus samuti nõudma parandust tulevases finantsaruandes.

Otsuses tuleb selgelt märkida tulevases finantsaruandes avaldamise põhjus.

62. **8. suunis. Kui finantsteabenõuete jõustamisel hinnatakse olulisust, tuleb seda hinnata vastavalt finantsteabe koostamisel kasutatud asjakohasele aruandlusraamistikule aruandluskupäeva seisuga.**
63. Näiteks rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite kohaselt on andmete puudumine või väärkajastamine oluline, kui see kas eraldivõetuna või summaarselt võib mõjutada finantsaruannete kasutajate aruannete alusel tehtud majandusotsuseid. Olulisus sõltub

puudumise või väärkajastamise summa suurusest ja olemusest, hinnatuna vastavas kontekstis. Määravaks asjaoluks võib olla kas andmete suurus või olemus või mõlema kombinatsioon.

64. 9. suunis. Järelevalveasutused peaksid tagama, et emitendid, kelle suhtes meetmeid võeti, reageeriksid meetmetele nõuetekohaselt.

65. Et oluline väärkajastamine võib loomuldasa mõjutada investorite ja ühtlustatud dokumentide muude kasutajate otsuseid, on oluline, et neile ei teatataks üksnes väärkajastamise olemasolust, vaid esitataks õigel ajal ka parandatud teave, kui see on võimalik. Seetõttu peaks 7. suunise alapunktis a või b nimetatud meetme võtmise korral emitent ise ja/või järelevalveasutus esitama turuosalistele asjakohase finantsteabe ja teavitama võetud meetmetest, kui see on võimalik.

Üleeuroopaline kooskõlastamine

66. 10. suunis. Jõustamise suurema ühtsuse saavutamiseks peaksid Euroopa järelevalveasutused Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungitel arutama ja jagama asjakohase finantsaruandlusraamistiku, peamiselt rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite kohaldamisel ja jõustamisel saadud kogemusi. Peale selle peaksid Euroopa järelevalveasutused Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve juhatusel igal aastal kindlaks määrama ühised jõustamisprioriteedid.

67. Jõustamise suurema ühtsuse saavutamiseks on Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve algatanud korrapäraseid Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungid, millel on esindatud ja peaksid osalema kõik Euroopa järelevalveasutused.

68. Järelevalve ühtlustamise soodustamiseks peaksid järelevalveasutused Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve juhatusel kindlaks tegema Euroopa Majanduspiirkonnas finantsteabenõuete jõustamisel esilekerkivad ühised raamatupidamisküsimused, mis tuleks avaldada piisavalt aegsasti enne aruandeperioodi lõppu. Kuigi enamik valdkondi peaks olema ühised, ei pruugi mõni neist olla kõikides riikides asjakohane või on omane teatud sektorile. Valdkonnad tuleks kindlaks määrata piisavalt aegsasti, et järelevalveasutused saaksid need kontrollitavate valdkondadena oma jõustamisprogrammi lisada.

69. 11. suunis. Kuigi jõustamise eest vastutavad riikide järelevalveasutused, peaks eel- ja järeLOTSuste kooskõlastamine toimuma Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungitel, et edendada jõustamistavade ühtlustamist ja tagada järelevalveasutuste ühtne lähenemisviis asjakohase finantsaruandlusraamistiku kohaldamisele. Euroopa järelevalveasutused peaksid Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve juhatusel tegema kindlaks ka raamatupidamisküsimused ja andma tehnilist nõu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve seisukohtade ja/või arvamuste koostamiseks.

70. Kuigi meetmeid võetakse riigi tasandil, tähendab ühtse väärtpaberituru loomine ühesugust investorikaitset kõikides liikmesriikides. Finantsteabenõuete ühtne jõustamine Euroopa Majanduspiirkonnas nõuab kooskõlastamist ja järelevalveasutuste meetmete suurt ühtsust. Finantsteabenõuete nõuetekohase ja range jõustamise tagamiseks ning õigusliku arbitraaži

vältimiseks edendab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jõustamisviiside ühtlustamist järelevalveasutuste eel- ja järelotsuste kooskõlastamise teel.

71. Raamatupidamisstandardite väljaandmise ja nende kohaldamise tõlgendamise õigus on standardeid kehtestavatel organisatsioonidel. Seetõttu ei anna Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja järelevalveasutused emitentidele üldiseid rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite kohaldamise suuniseid. Järelevalveasutused kasutavad jõustamisel sellegipoolest kaalutusõigust, et otsustada, kas raamatupidamistavad mahuvad asjakohase finantsaruandlusraamistikuga lubatud raamidesse.
72. Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite kohaldamisel teatab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jõustamisprotsessi käigus avastatud olulistest vastuolulistest raamatupidamisküsimustest ja ebaselgustest ning konkreetse suunise puudumisest standardite kehtestamise ja tõlgendamise eest vastutavatele organisatsioonidele (Rahvusvaheline Raamatupidamisstandardite Nõukogu ja rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite tõlgendamise komitee). Seda tehakse ka mis tahes muude tuvastatud probleemide korral, mis on jõustamisprotsessi ajal takistuseks.

Probleemsed küsimused ja otsused

73. **12. suunis. Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungitel võidakse juhtumeid arutada eelnevalt (probleemsed küsimused) või tagantjärele (otsused). Kui välja arvata erandjuhud, mil järelevalveasutusele määratud tähtaeg ei võimalda küsimust enne otsuse tegemist ette valmistada ning Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungitel tutvustada ja arutada, tuleks raamatupidamisküsimus probleemse küsimusena esitada järgmistel juhtudel:**
 - kui järelevalveasutus ei ole eelnevat otsust teinud või kui teatavat raamatupidamisküsimust ei ole eelnevalt arutatud. See ei kehti väheoluliste küsimuste korral või kui raamatupidamisstandard on selge ja rikkumine on ilmne;
 - kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või Euroopa järelevalveasutused leiavad, et finantsaruandlusega seotud küsimus on siseturu seisukohast olulise tähtsusega;
 - kui järelevalveasutus ei ole nõus sama raamatupidamisküsimuse kohta tehtud varasema otsusega või
 - kui järelevalveasutus tuvastab riski, et emitendid kohaldavad Euroopas märkimisväärselt erinevaid käsitlusi.

Probleemse küsimuse põhjal tehtud jõustamisotsustes tuleks arvestada Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungitel peetud arutelu tulemust.

74. Raamatupidamisküsimuse saab esitada probleemse küsimusena, kui järelevalveasutus vajab teiste järelevalveasutuste nõuandeid raamatupidamisküsimuse keerulisuse tõttu või sellepärast, et küsimus võib tekitada jõustamisprobleemi.

75. Raamatupidamisküsimustest, millega järelevalveasutus kokku puutub, tuleks teatada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja neid tuleks arutada Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungitel, et tagada jõustamise ühtsus, välja arvatud juhul, kui standard on selge, rikkumine ilmne ja otsust ei ole veel tehtud. Seetõttu peaks järelevalveasutus sellised küsimused esitama arutamiseks enne otsuse tegemist ja arvestama Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungitel peetud arutelu tulemust. Tulemust peaksid arvestama ka teised järelevalveasutused. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib probleemsed küsimused esile tuua ka Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungitel, kui finantsaruandluse teemad on siseturu jaoks olulise tähtsusega.
76. **13. suunis. Otsust tuleks käsitleda Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungitel, kui see vastab ühele või mitmele järgmisele tingimusele:**
- otsuses käsitletakse olulisi raamatupidamisküsimusi;
 - otsust on arutatud probleemse küsimusena, välja arvatud juhul, kui Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungil peetud arutelu käigus jõuti teistsugusele otsusele;
 - otsus pakub teistele Euroopa järelevalveasutustele muul põhjusel huvi (seda otsustatakse tõenäoliselt Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungitel peetud arutelude põhjal);
 - otsus annab järelevalveasutusele märku ohust, et emitendid kohaldavad märkimisväärselt erinevaid raamatupidamiskäsitlusi;
 - otsus võib teisi emitente märkimisväärselt mõjutada;
 - otsus tehakse konkreetse raamatupidamisstandardiga hõlmamata sätte põhjal;
 - apellatsioonikomitee või kohus on otsuse tühistanud või
 - otsus on ilmses vastuolus sama või sarnase raamatupidamisküsimuse kohta tehtud varasema otsusega.
77. Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungitel arutatavad probleemsed küsimused ja otsused on tavaliselt seotud rahvusvahelistel finantsaruandlusstandarditel põhinevate finantsaruannetega, kuid võivad hõlmata ka näiteks finantsaruandeid, mis on koostatud ELis rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega samaväärseks tunnistanud üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtete kohaselt.
78. Tõhusate ja tulemuslike arutelude tagamiseks peaksid probleemsed küsimused ja otsused olema sõnastatud selgelt ja lühidalt, kuid sisaldama siiski kõiki asjakohaseid fakte, emitendi väiteid, järelevalveasutuse põhjendusi ja järeldusi.
79. **14. suunis. Järelevalveasutused peaksid oma jõustamisotsustes arvestama sama raamatupidamisküsimuse kohta tehtud varasemaid otsuseid, kui faktid ja asjaolud on sarnased. Jõustamisotsused hõlmavad nii eel- kui ka järelotsuseid ning Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungitel peetud arutelude tulemust, kui otsustatakse, kas raamatupidamiskäsitlus vastab asjakohasele raamatupidamisraamistikule ja sellega seotud meetmetele. Olenemata Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungitel peetud arutelu tulemusest teeb lõpliku otsuse riigi järelevalveasutus.**

80. Et tagada kogu Euroopa Majanduspiirkonnas ühtne jõustamissüsteem, peaksid järelevalveasutused enne jõustamisotsuse tegemist vaatama Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungite andmebaasist muude Euroopa järelevalveasutuste tehtud otsuseid ja neid arvestama; samuti peaksid nad arvestama iseenda varasemaid otsuseid sama raamatupidamisküsimuse kohta. See kehtib olenemata sellest, kas otsus tehakse eelkontrolli või avaldatud finantsaruande põhjal.
81. Kui järelevalveasutus kavatseb teha otsuse, mis ei ole ilmselt sama või sarnase raamatupidamisküsimusega seotud varasema otsuse või probleemse küsimuse üle peetud arutelu tulemusega kooskõlas, peaks järelevalveasutus esitama selle probleemse küsimusena. Nii tehakse kindlaks, kas faktide ja asjaolude erinevused õigustavad pretsedendist erinevat otsust.

Aruandlus

82. **15. suunis. Kõik 12. suunises nimetatud tingimustele vastavad probleemsed küsimused tuleks esitada koos asjakohaste andmetega Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele üldjuhul kaks nädalat enne Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungit, kus neid arutama hakatakse.**
83. **16. suunis. Kõik ükskõik millisele 13. suunises nimetatud tingimusele vastavad jõustamisotsused tuleks esitada koos asjakohaste andmetega Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele üldjuhul kolme kuu jooksul pärast otsuse tegemist.**
84. Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungite kooskõlastustegevust tuleks hõlbustada andmebaasi abil. Andmebaasi eesmärk on olla pidevaks teabejagamisplatvormiks. Esitamistähtaja eesmärk on vältida olukordi, kui juba tehtud otsused, mida oleks tulnud hilisemates otsustes arvestada, ei ole muudele järelevalveasutustele teada. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kontrollib jõustamisotsustes sisalduvate andmete järjepidevust, piisavust ja õige terminoloogia kasutamist ning võib nõuda nende uuesti esitamist või lisateavet. Pärast kontrollimist lisab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jõustamisotsuse andmebaasi.
85. Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusistungite andmebaas sisaldab istungil peetud arutelu tulemust. Andmehaldus tagab, et raamatupidamisstandardite muutuste tõttu aegunud otsused tõstetakse eraldi ossa ja et eraldi ossa liigitatakse ka mitteolulised otsused. Andmebaasi haldamise eest vastutab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve.
86. **17. suunis. Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite kohaldamise ühtsuse suurendamiseks peaksid Euroopa järelevalveasutused Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve raames otsustama, millised andmebaasis sisalduvad otsuseid saab avaldada anonüümselt.**
87. Järelevalveasutused peaksid avaldatavad rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite jõustamisotsused valima Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kooskõlastusel. Avaldamiseks valitavad otsused peaksid vastama ühele või mitmele järgmisele tingimusele:
- otsus on seotud keerulise raamatupidamisküsimusega või küsimusega, mis võib põhjustada rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite erinevat kohaldamist, või

- otsus on seotud emitentide seas või teatud sektoris suhteliselt laialt levinud küsimusega ja võib seetõttu pakkuda huvi muudele järelevalveasutustele või kolmandatele isikutele või
- otsus käsitleb küsimust, millega ei ole kogemusi või millega järelevalveasutustel on vastuolulisi kogemusi või
- otsus on tehtud konkreetse raamatupidamisstandardiga hõlmamata sätte põhjal.

88. 18. suunis. Euroopa järelevalveasutused peaksid jõustamise kohta riiklikul tasandil korrapäraselt aru andma ning esitama Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele Euroopa tasandil toimuvate jõustamistegevustega seotud aruandluse ja kooskõlastamise jaoks vajaliku teabe.

89. Järelevalveasutused peaksid avalikkust vastuvõetud jõustamispehõimõtetest ning konkreetsetest, sealhulgas raamatupidamis- ja avaldamiskõisimuste kohta tehtud otsustest korrapäraselt teavitama. Järelevalveasutus otsustab, kas ta teavitab neist küsimustest anonõõmselt või mitte.

90. Euroopa järelevalveasutused peaksid Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet teavitama 10. suunise kohaselt kindlaksmääratud õhiste jõustamispehõiteetidega seotud tähelepanekutest ja jõustamisotsustest. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab need koos muude õleeuroopalise kooskõlastamise seisukohast asjakohaste tegevustega jõustamisaruandes.